

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I., Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. D. R. VARNAY ELEMÉR

Szövetkezet és kereszténység

Tévednek, akik azt hiszik, hogy a keresztényház között áll a különböző gazdasági és társadalmi megmozdulások előtt. Az igazság nemcsak isteni, nemcsak lelki, hanem emberi és földi hivatása is van. Az Úr imádságát Miatyánk magában foglalja a könyörög: mindennapi kenyerünket add meg nekünk — ez a kenyér pedig nemcsak a lélek, hanem a test kenyere is, amelyet őszülteinknek aradicsomból való kiütése óta mindannyian arcunk verejtékével keresünk meg.

Gazdasági és társadalmi kérdésekre való válaszokat úgy az evangéliumban, mint a bibliaiban, igen sok helyen találunk. Jézus korszakában a kezében verte ki a templomból a farosokat, beszédeiben pedig nemcsak ő, hanem az apostolok is gyakran hangzottak a világoknak a szegényekkel szemben való közegeit. Mégis, a szövetkezetről, mint gazdasági alakulatokról sehol sem esik szó, vajjon mi az oka annak, hogy olyan gyakran hallunk a szövetkezetek és a keresztény egyház közötti kapcsolatokról, helyesebben a szövetkezetek tevékenységéről és a keresztény szellemnek zhangban léteiről.

A középkorban, amikor a vallásos eszmék talán a legteljesebb volt, a gazdasági életben úgynevezett korporatív rendszer, a célszerűsége uralkodott. Ezek nem egyebek, mint különböző foglalkozású egyéneknek fogszorozásuk szerint való tömörülése, társulása. Társulás az illető foglalkozási ág érdekeinek megvédése céljából történik, amit az akkori gazdasági és társadalmi viszonyok éppen olyan szükségzerűleg váltottak ki, mint ahogyan napjaink különleges adottságai a szövetkezeti gondolatot a szó szoros értelmében kikényszerítik. Ha a céhekben nem is lehet a szövetkezetek közvetlen őseit látni, bizonyos, hogy minden gazdasági szervezet alapját elv képezi, az körülmény pedig, hogy ebben a korszakban a munka és a tőke harcol, a társadalmi osztályok közötti ellentétéről szó sem esik, az egyháznak szövetkezet gondolatával szemben való állásfoglalását valóságos megpecsételte.

Nehogy azt higgyük azonban, hogy mindez csak a történelmi véletlen játéka. Igaz, hogy társulási elv gazdasági uralma arra a korszakra esik, amelyet éppen a vallásos felfogás minnekfeletti diadala jellemez, de kétségtelen az, hogy a szövetkezet az egyedüli gazdasági szervezet, amely megadja a feleletet az Úr imádságára: munkájával nemcsak a mindennapi kenyeret szerzi meg az emberiségnek, hanem egyszerűen előkészíti egy szebb, boldogabb jövő eljövételét, eltünteti a gazdasági ellentéteket, megvalósítja az „egy a mindenkiért, mindenki az egyért” jelszavát, ami az osztályok közötti béke között oly régóta hiába óhajtott béke megvalósulását jelenti.

Világrendünket ugyanis két tényező, az anyagi és erkölcsi erők alkotják. Az anyagi tényező, illetve az anyagi érdekek azok, amelyek az embereket különböző osztályokba kényszerítik, az erkölcsi tényező pedig az, amely ezek között az osztályok között a valóságban igen erős, de színleg igen gyenge kapcsolatokat tart fenn. Aki egy épülőfélben levő házat csak feleletesen színel meg, első pillantásra csupán az emeleteket elválasztó gerendázatra figyel el és nem veszi észre az egész összefogó gerendázatot s az alapot, amely tulajdonképpen az egésznek legfontosabb része. A társadalom az erkölcs, az összefogó gerendázat szelvénye pedig a különböző társadalmi osztályokat összekapcsoló lelki érdekek töltik be.

Ezen ezért azok a mozgalmak, amelyek a társadalom megformálását az erkölcsi tényező figyelembe vétele nélkül akarják megvalósítani, apró-cseprő eredményektől eltekintve

végző sikerre sohasem vezethetnek. Ezt a célt egyedül az a mozgalom érheti el, amely az anyagi tényező mellett az erkölcsi tényezőnek is a legnagyobb figyelmet szenteli.

A szövetkezet a gazdasági és lelki érdekek teljes harmóniáján nyugszik. Főcélja az emberiség általános színvonalának felemelése. A nagy szövetkezeti központok, az úgynevezett Uniók rendeltetése a mozgalom erkölcsi irányítása. Ezek tehát a mozgalmak az eszmék, a gondolatok által igyekeznek kormányozni. Alapelve a munka érdeke. Mai gazdasági rendszerünkben a hatalmat a tőke ragadta magához, a tőkés a nyereség, a munkának csak bizonyos meghatározott bér jut. A szövetkezet ezt a sorrendet megfordítja, első helyre teszi a munkát, az embert és csak alárendelt szerepet juttat a tőkésnek. Olyan gondolatot valósít meg, amelyre a gazdaságilag gyöngye egyének egymagukban képtelenek volnának, összefogva azonban elég erősek ahhoz, hogy saját kizsákmányolásukat megakadályozzák. Segíts magadon és az Isten is megsegít, — hangzik a bölcs tanács, — szeresd felebarátodat, mint tenmagadat, — parancsol ránk a második főparancsolat. Valóban, hogy valaki az isteni parancsnak eleget tehesen, hogy máson segíteni tudjon, először önmagán kell, hogy segítsen. A szövetkezetek ereje gazdaságilag gyenge, de erkölcsileg annál erősebb emberek összefogásában rejlik.

A szövetkezeti mozgalom így teljesen ösz-

hangzásban áll a keresztény istenhívő felfogással. Elég különben csak egy pillantást vetni a szövetkezetek történetére, rögtön szemünkbe tűnik a nagy szövetkezeti alapító férfiak — Buchez, William King dr., Raiffaisen, stb. — mély vallásossága, igazi keresztényi lelkiülete. Az angliai keresztény szocialista mozgalom vezetői, Ludlow, Maurice, Vansittart-Neale, tevékeny részt vettek a szövetkezeti propagandában: az angol termelési szövetkezetek megalapítása úgyszólván teljesen az ő nevékhöz fűződik.

A vallásos erkölcsi alap létfeltétele a szövetkezeti mozgalomnak. Enélkül a szövetkezet nem egyéb, mint báránybőrbe bújtatott farkas, álhatalmi kapitalista intézmény, amely korántsem szolgálja azt a célt, amelynek érdekében tulajdonképpen alakult. Szövetkezet csak ott jöhet létre, ahol a nyomorúság megpróbáltatásait erkölcsileg egészséges emberek érzik, ahol azt határozott, nagy akaratúval megáldott nemzedékkel igyekeznek ellensúlyozni — mondja Hans Müller.

Nemzedékünknek mindent el kell követnie, hogy előbbrevigye ezt a mozgalmat, amely a felebaráti szeretet, a megértés és testvériség keresztényi elveit fektette le alapkövéül. Nyilván ki lehet mondani: a szövetkezeti megszervezettség népiünk megmaradásának elengedhetetlen feltétele. Ha erkölcsileg elég érettek vagyunk ennek megvalósításához, úgy létünk biztosítva van, ha nem, úgy gazdasági elgyengülésünket és ezzel talán a végpusztulás felé rohanásunkat mi sem gátolhatja meg. Ma még nem késő... Holnap talán már az lesz.

Föllért Gyula dr. Vinga.

Fegyveres konfliktussá mérgesedik a Sachalin-sziget kérdése

Szerdán ismét tárgyalta Arita az angol nagykövettel

A japán hadsereg háborút követel

Tokióból jelentik: Az itteni angol nagykövet szerdán reggel ismét felkereste Arita japán külügyminisztert. Mint ismeretes, az angol-japán tárgyalásoknak érdemben való megindítására a japán kormány azt a feltételt tűzte ki, hogy

a tizenasi helyzet megvizsgálása előtt előbb az általános helyzetet vegyék tárgyalás alá.

Az általános helyzet megvitatása során ugyanis Japán azt kívánja az angol birodalomtól, hogy változtassa meg a távolkeleti politikáját. Ezt a feltételt az angol nagykövet Londonba továbbította és az erre vonatkozó választ közölte a keddi délelőtti tárgyaláson Arita külügyminiszterrel. Hír szerint a megbeszélések Arita külügyminiszternél délelőtt 9 órától déli 12 óra 15 percig tartottak. Craigie angol nagykövet előadta kormányja álláspontját, majd utána a japán külügyminiszter körvonalozta a japán kormány felfogását. Bár az angol nagykövet hangsúlyozta kormányja szilárd magatartását, a japán hatóságok kedvező magatartását hajlandó volt békélikenységgel viszonzni. A lapok úgy tudják, hogy a Tokióban megtartott tegnapi minisztertanácsot a hadügyminisztérium kívánságára hívták össze.

A hadsereg ugyanis ragaszkodik a háború folytatásához és ahhoz, hogy az európai kérdések tekintetében a kormány mielőbb hozza meg a döntést.

A tokiói lapok a délelőtti megbeszélésekkel kapcsolatban annak a nézetüknek adnak kifejezést,

hogy eddig nem jött létre megegyezés a tárgyalások kiindulási pontja tekintetében.

OSTROMZÁR ALÁ VESZIK HONG-KONGOT

Londonból jelentik. Politikai körökben nagy feltűnést keltett, hogy kedden este egy japán ágyúnaszád futott be a hongkongi kikötőbe. A hadihajó egy japán megbízottat hozott magával, aki hír szerint különböző követeléseket terjeszt elő az angol hatóságoknál. Olyan híresztelések vannak, hogy a japánok követeléseik visszautasítása esetén a hongkongi angol gyarmatra is ki akarják terjeszteni az ostromzárat.

EL AKARJÁK ZÁRNI A JAPÁN HADSEREG OLAJFORRÁSÁT

Moszkvából jelentik: Ma jár le az a határidő, amikor a Sachalin-szigeten levő japán kőszénbánya és kőolajtársulatokra a szovjet hatóságok által kirott büntetést meg kell fizetni. Ha a fizetés nem történik meg, akkor a Szovjet elközbözta ezeknek a társaságoknak a szigeteken lévő vagyonát. Japán részről titkolják, hogy

az ebben az ügyben átnyújtott japán jegyzék visszautasítása után az ügy elmérgesedett

és nem tartják kizártnak, hogy a tokiói kormány a mai határidő elteltével erősebb rendszabályokhoz fog nyúlni. Tokióban ugyanis azt tartják, hogy a Szovjetnek ezzel a magatartásával el akarják vágni a japán hadsereg olajforrásait.

A németek is beismerik, hogy Danzig ügyében nincsenek tárgyalások

A francia lapok szerint Danzig csak bevezetése akar lenni Lengyelország feldarabolásának

Páris újabb engedékenységre akarja bírni Londont a szovjetpaktum tárgyában

Moszkvában áthidalhatatlanok az ellentétek

Párisból jelentik: A mai párisi sajtó már csak igen csekély figyelmet szentel a moszkvai tárgyalásoknak. A Jour szerint Molotov külügyi népbiztos, valamint a francia és angol nagykövetek legutóbbi találkozásának lefolyása arra enged következtetni, hogy a két fél álláspontja áthidalhatatlan.

Az Oeuve azt írja, hogy Molotov, aki Anglia engedményeit nem tartja kielégítőnek, szombaton valószínűleg négyheti szabadságra utazik a Kaukázusba. Politikai körökben úgy tudják, hogy Corbin londoni francia nagykövet újabb utasítást kapott Párisból, az angol külügyi hivatalban történő közbenjárásra, hogy

az angol kormányt újabb engedmények adására bírja rá, hogy Molotov elutazása előtt nyélbe üthessék az egyezményt. A kommunista Humanité az aláírás elmaradásáért a londoni és párisi celszövényeket okolja.

Németországot informálja nagykövete a moszkvai tárgyalásokról

Berlinből jelentik: A német birodalom moszkvai nagykövete hír szerint a jövő héten Berlinbe érkezik, hogy jelentést tegyen a német kormányban az angol-orosz tárgyalások haladásáról. Egyúttal be fog számolni azokról a lehetőségekről, amelyek a német-orosz kereskedelmi viszonyok megjavítását célozzák.

MOLOTOV JEGYZÉKE AZ ANGOL MINISZTERTANÁCS ELŐTT

Londonból jelentik: A mai angol minisztertanács tárgysorozatán több fontos kérdés szerepelt, így az angol-lengyel tárgyalások, a moszkvai megbeszélések ügye, továbbá foglalkozott a minisztertanács a tokiói tárgyalásokkal, az ir terrorista ügyével és a menekültügyi kérdéssel. Tárgyalták azt a törvényjavaslatot is, amely az angol rendőrség hatáskörét kibővíti. Mint ismeretes, erre az ir terrorista merényletsorozata adott okot. A törvényjavaslatot még ma délután benyújtják az alsóházba, tárgyalás céljából. A minisztertanács megvizsgálta Craigie tokiói angol nagykövet jelentését és ezután meghallgatta Halifax lord külügyminiszter beszámolóját a tokiói tanácskozásokról.

SZEMLEÚTON AZ ANGOL VEZÉRKARI FŐNÖK

Londonból jelentik: Az angol vezérkari főnök és a hadügyi államtitkár ma Londonból repülőgépen szemleútra indultak. Útjuk során megvizsgálják az Anglia keleti partjain létesített hadiraktárakat.

A BÉKETÁRGYALÁSOKRÓL SZÓLÓ HIREK AZ IDEGEK KIMERÍTÉSET CÉLOZZÁK

A Berlinből és Rómából érkezett hírekre válaszolva, a párisi sajtó egybehangzóan megállapítja, hogy a danzigi kérdéssel kapcsolatos tárgyalásokról szóló híradás nem egyéb, mint a német kormány rámenős taktikájának a megnyilvánulása, amellyel

hadat üzennek a demokrata államok idegzetének.

A Populaire biztos forrásból szerzett értesülés alapján arról számol be, hogy egész Németország területén, de különösen a Rajna-mentén, napról napra több tartalékot hívnak be. Az Ordre azt írja, hogy ugyanúgy, mint ahogy a szudétakerdés, csak kulisszája volt Csehszlovákia teljes feldarabolásának, a danzigi kérdés csak kulisszája szeretne lenni

a lengyel köztársaság szétidarabolásának. Az Epoque azt írja, hogy a derültség egyáltalán

Kommunista bujtogatás az USA hadseregében

Washingtonból jelentik: Az amerikai szenátus törvényjavaslatot fogadott el, amely súlyos büntetést szab ki a katonai parancsok megtagadói és a katonai eszközök ellen. A törvény meghozatalára az adott okot, hogy az Egyesült Államok hadseregében kommunista bujtogatásokat fedeztek fel.

lában nem igazolt, mert a danzigi kérdés most is változatlanul ugyanolyan súlyos, mint volt ezelőtt.

Az Express Poranny foglalkozik Ironside angol tábornok varsói tanácskozáisaival és megállapítja, hogy most megvalósul a Pilsudszky marsall által elképzelt lengyel-francia-angol védelmi háromszög.

BERLIN HANGULATA: „FAGYOS ÉS SZILÁRD”

Danzigból jelentik: A keddi londoni és párisi lapokban ismételtelen olyan hírek láttak napvilágot, hogy Németország állítólag hajlandó Danzigról tárgyalásokat folytatni és hogy az elmúlt héten a danzigi sajtó hangja állítólag megváltozott. Ezekkel a hírekkel kapcsolatban a Danziger Vorposten többek között a következőket írja:

Megbélyegezte a bíróság a telefontársaság erőszakoskodását.

Eddig többször megtörtént, hogy a telefontársaság, ha ellentétek támadtak közte és egyik előfizetője között, egyszerűen kikapcsolta az előfizető telefonját. Így történt ez Csernovitzban Steinberg Gersch nagyiparossal is, akinek különböző taxákkal kapcsolatban nézeteltérése támadt a telefontársasággal, mire ez kikapcsolta a nagyiparos vállalatának telefonját. Steinberg a csernovitz törvényszékhez fordult sérelmével, amely a keresetnek helyt adva utasította a telefontársaságot, hogy a vállalat telefontársaságát állítsa helyre. A határozatot a te-

— Megismételhetjük, hogy bár ránközlő közönyös a külföld véleménye, annyit moleszövezhetünk, hogy az ügyvezetett tárgyi hajlandóság csak mások vágyalmának kinthető. A danzigi körzetvezetőnek Hiltett látogatása után Danzig lakosságának mára csak eggyel több oka van arra, hogy elérésének sikerében higgyen, mert Danzig gárdságának teljes mértékben megegyezik a met birodalom elgondolásaival. Már eleve szautasíthatjuk azokat a rosszindulatú híreket, mintha a lengyel kormány formulálegesekélyebb kilátását nyújtana a danzigi és a folyosó megoldására. Ezért ismét kijelenthetjük, hogy Hitler nagyméretű vaslata, amelyet Lengyelországhoz eljuttat csak egy alkalomra szolgált, Berlin hangot Varsóval szemben fagyos és szilárd — feje cikkét a danzigi lap.

AUGUSZTUS TIZENÖTÖDIKÉRE HAZA KÉSZÜLTÉSGEBEN A NÉMET HADSER

A Figaro londoni levelezője arról számol, hogy Angliába megbízható hírek érkeztek metország katonai készülődéséről. A tartalék rohamos behívása azt célozza, hogy a birodalom augusztus 15-ig ugyanolyan készültségben álljon, mint az elmúlt esztendő. Ennek a célkitűzésnek megfelelően

a birodalom egész területén folynak a hívások.

Azokat a német forrásból származó híreket szont nem erősítették meg, hogy német v kari tiszték repülőgépen Moszkvába utazta

KINGHALL EL AKARJA SZAKÍTANI NÉMET NÉPET KORMÁNYATÓL

Berlinből jelentik: A Völkische Beobachter cikkorozatban foglalkozik Kinghall angol tény múltjával és megállapítja, hogy mirkor fanatikus ellensége volt a német népi Rádióelőadásában

mindenkor megrágmalmazta Németország és egy időben felsőbb utasításra nem engedte a mikrofonhoz sem. A német lap megállapítja, hogy Kinghall kapitány volt az első, aki a kerítési politika megkezdését szorgalmazta, aki a legélesebb bírálatot gyakorolta az schluss felett. A Völkische Beobachter azza jezi be cikkét, hogy csak egy szélhámos és kölcsönös ember képes arra, hogy ilyen mekes vadakkal próbálkozzék a német népi szakítani kormányától.

Roosevelt szerint Európában akár holnap kitörhet a háború

Az embargo megszüntetésével Amerika hozzájárulhat a háború megakadályozásához

Newyorkból jelentik: A Newyork Herald Tribune jelenti, hogy a Fehér Házban megtartott rendkívüli értekezleten Roosevelt köztársasági elnök aggodalmát fejezte ki az európai helyzettel kapcsolatban. Roosevelt kijelentette, hogy az európai helyzet sokkal veszedelemesebb, mint azt általában hiszik. Az amerikai elnök szerint

Németország háborút kezdeményezhet egy nap, egy hét, vagy egy hónap múlva.

Éppen ezért kijelentette az elnök, hogy elengedhetetlenül szükséges a semlegességi törvény módosítása olyképpen, hogy nagyobb hatáskört nyerjen a külpolitikai ügyek irányításában. A mennyiben a kongresszus a semlegességi törvény módosítását annak megoldása nélkül elhalasztaná, kiteszi magát annak a veszélynek, hogy ha a nyár folyamán Európában háború tör-

ne ki, úgy Washingtonba rendkívüli ülésre lenne összehívni a kongresszus tagjait. Roosevelt közölte ezután a szenátorokkal azokat Európából szerzett legújabb értesüléseit, amelyek az Egyesült Államok európai nagykövete juttattak el az elnökhöz. Legelőször Davila brüsszeli amerikai nagykövet jelentését olvasta fel. Davis jelentésében hangsúlyozta, hogy szükségesnek tartja az embargo megszüntetését és Amerikának vissza kell térni történelmi politikájához annak érdekében, hogy közre lépjen a világháború kitérésének megakadályozása érdekében. Ennek érdekében szükséges, hogy az Egyesült Államok egész ereje legyen Páris és London mellett, a tengelyhatalmak ellen.

A rendszerető vendég

Irta: SZITNYAI ZOLTÁN

Egy puszta házban nincs nagyobb öröm a kives vendégnél. Jövetelének már a híre is kellemes izgalmat vált ki. A háziasszony már napokkal ebb fényesre takarítja a lakást, seregszemlést éléskamrájának állománya fölött, vésztőlő teltetettel szemügyre veszi baromfiudvarának fejlettebb példányait és esténként nagy buzgalommal járul el az incenymesterség tankönyveiben. A háziasszony meg a dohányszemle, az italok üvegeit vizsgálja felül és ép kártyacsomagokról gondoskodik a vendégek boroztatásának kora délutántól késő estig tartó örömei számára.

Az első nap rendszerint kölcsönös udvariaskodásokkal telik el, meg a ház, a kert és a táj megismerésével. A vendégek el vannak ragadtatva a látottaktól, a háziak a vendégektől. Ez így folytatódik, esetleg három napig, mielőtt a vendégek igyekeznek külsejükben elfalusiasodni és a nemes vendégségbe, hogy utolérjék a háziak színét, délidőn vörös pecsenyére sültén térnek meg a napozásból. Azután, úgy a negyedik napon, valami nézetelés támad az asszonyok között, a „paradicsom” felbéli békességét megelégedett hangok verik fel a férfiak, akik komisz önzéssel csak önmagukra gondolnak, nagy sietve elbujnak egy lugasban, mint a szar elől menekülő madarak az eresz alá, magukkal mentenek egy demizon bort, két poharat és a vad-1513 hűsében barátságos egyetértéssel keverik és osztják a kártyát, míg a háztáj felett ismét ki nem tart a nap.

Ezek olyan általánosságok, amikről szólni sem érdemes. A közeli rokonok közötti jóviszonyt heves arcokból keletkező békefeltevések teszik tartóssá. Megfelelőbb afőlötti csodálkozomatom vonom le belőle, hogy az államok a békességet kedvelő férfiakat küldik ki a harcterekre és a harcra hajlamú nőket rejtegetik a frontok mögött. Ha ők vivnák a háborút, alighanem radikálisabbak lennének, de viszont gyorsabb és mélyrehatóbb kiegyesztelődésen alapuló békekötéssel érnének véget. Azonban most nem erről van szó. Hanem a rendszerető vendégről, aki azonban fiatal is, elmés is, művelt is és nemcsak a szépművészethez tartozó, hanem nemén belül is egyike a legszébbeknek. Szóval öröme minden olyan vendéglátó háznak, ahol a háziasszony méltányolni tudja vendégeiben a hasznos segítőtársat. A mi vendégünk, aki e leírásnak mindenben megfelelt, alig tette le a lábát, kabátját, elkomorodott arccal nézett szét az egyik szobában.

— Ez így nem jó — mondotta s a szoba közepe felé álló fotelre mutatott. — Ezek itt olyan céltalanul ácsorognak, mintha véletlensérből verődtek volna össze.

S miután mindenben a gyors elhatározásokat szereti, mindjárt neki is látott a szoba átrendezéséhez. A bútorok átrendezése után a faliképek újabb csoportosítása is szükségessé vált.

Másnap a közös reggelinél azt indítványoztam, hogy járjuk körül a kertet, a kis gazdaságot és tekintsük meg a környéket. Az indítvány általános helyesléssel találkozott, szépasszony vendégem azonban kijelentette, hogy előbb némi rendet teremt a fürdőszobánkban.

Ennek a feladatnak is nyomban nekilátott. Lezserelte helyükről a szekrényeket, gittelt, furt, fagragott, kovácsolt délig, akkor épp hogy egy kis időt szakított az étkezéshez, azután folytatta munkáját. Ismét este volt, mire minket háziakat behívtak az átrendezett fürdőszoba „sajtóbemutatójára”. Különösen nekem kötötte a lelkemre, hogy amit eddig az üvegpolcon tartottam, azt ezental a szekrénybe tegyem, a szekrényben levő dolgaimat egy másik szekrénybe és így tovább. Meg kell adni nagyszerű rendet csinált, semmi se maradt a régi helyén.

A következő napon sem kerülhetett sor a közös sétára, mert mielőtt elindultunk volna, vendégünk tüst és cernát keresett és közben betekintést nyert a feleségem szekrényének mélyébe. — Ez így nem maradhat — mondta elkomorodva. Ő ezt a célszerűtlen beosztást látni sem tudja. Nekilátott tehát a szekrény eszternyé átrendezésének. Söt sora vette a többieket is. Mire elkészült valamennyivel, ismét este lett.

A harmadik napon se lett semmi a közös sétából, mert akkor meg úgy hozta a véletlen, hogy vendégünk a reggelizés idején feltévedt a konyhába s ha már ott volt, nem állta meg segítség nélkül s ha már segít, azt szereti alaposan csinálni. Ebben a konyhában pedig olyan beosztási hibákat felejtett el, amiktől ott megnézni sem lehet. Ami a jobb fiókban volt, azt áttette a balba és viszont. Új helyet kaptak az edények, mosogató ruhák, poharak, evőeszközök, de még a fászkosár is. E rendezés közben meg kellett fordulnia az éléskamrában is, ami ismét egy új napot igénybevevő rendezést vont maga után. De már az ötödik napon sem pihent meg, sőt a következőkben sem. Mire mindennel elkészült, a sor került volna arra, hogy megkezdje a pihenését,

Angol lap érdekes cikke a román-bolgár területi kérdésről

A Cadrilaterben bolgárok mellett románok is nagy számban laknak

Londonból jelentik: Annak a román álláspontnak a kiegészítésére, amelyet Costachescu egyik levelelben fektetett le a bolgár revíziós igényekre vonatkozóan, a Times tegnapi száma ugyancsak levelet közöl Swire ismert angol publicista tollából, aki teljes egészében ismerteti, hogy a kérdésel kapcsolatban mi az angol álláspont.

— Egyesek — írja Swire — arra az álláspontra helyezkedtek, hogy szerezzük meg Bulgáriát a magunk számára, oly módon, hogy Románia és Görögország kárára tegyünk területi engedményeket ennek az országnak.

Olyan országok kárára tegyünk ezt az engedményt, amelynek függetlenségét és területi épségét garantáltuk.

Miért is lennénk ily nagylelkűek Bulgária iránt? Miért nem szereljük le az olasz követeléseket Tunisz átadásával, a német követeléseket Danzig és a lengyel korridor átadásával?

— Románia 1913-ban foglalta el Északdobrudzsát, miután közbenjárásával helyreállt a Balkán békéje. Ugyanezkor megtámadta a szerbeket és görögöket az hegemoniát akart magának szerezni Délkelet Európában. Végeredményében megengedjük, hogy Bulgária 250 ezer lakosról kénytelen volt lemondani Románia javára. Ezeknek a lakosoknak a java része azonban török nemzetiségű. Ezzel szemben másrésről Bulgária olyan területeket birtokol, ahol 694 ezer lakos közül a legtöbb török és görög.

1916-ban a semlegesség feladásakor, Románia felajánlotta Bulgáriának az északdobrudzsai határkiegészítést,

a bolgár igényeket azonban ez nem elégítette ki. Bulgária megtámadta és végeredményben vesztes maradt. Az az állítás, hogy a Cadrilater lakosságának többsége elvitatathatlanul bolgár, sok vitára adhat alkalmat. Lehet azt mondani, hogy a Cadrilaterben nagyszámban laknak bolgárok, de ugyanakkor jelentékeny a román lakosok száma, számszerint 75 ezer lélek. A bolgár statisztika azonban erről nem emlékszik meg és nem is szól arról, hogy itt románok laknak.

Swire ezután felhívja a közvélemény figyelmét arra a veszedelemre, amely a bolgár követelésekből származnak. Bulgária jelenlegi határa 70 kilométernyire fekszik Constantától és a Dardanellaktól.

A legnagyobb örültség lenne ennek a határnak oly értelemben való meghosszabbítása, hogy még jobban megközelítse ezeket az életbevágóan fontos pontokat,

a fekete-tengeri román part megrövidítése révén. Ennek azután az is következménye lenne, hogy Törökországot elválasztanák Görögországtól Bulgária javára. Ha normális élet tér vissza az európai szárazföldre, feltétlenül figyelembe kell venni a bolgár gazdasági érdekeket és gazdasági engedményeket kell tenni számára. A mai időkben azonban nem a legalkalmasabb területi engedményekről beszélni, mert az ilyesmi csak arra jó, hogy aláaknázza a velünk szövetségben és baráti viszonyban álló Románia bizalmát.

Elfogták a kassai dóm betörőjét?

A rendőrség nem hiszi, hogy az elfogott egyén a tettes. Rejtélyes módon került meg a kincseskamra kulcsa

Kassáról jelentik: Az Európaszerte óriási feltűnést keltett kassai templomrablás elkövetői után az egész magyar rendőrség teljes apparátussal nyomoz. Megállapítást nyert, hogy a rendőri bizottság első vizsgálata és a nyomozás további során végzett újabb kutatás közötti időben a főkezkretyes asztalfiókjának kulcsa, amelyet először sehohsem találtak,

olyan helyről került elő, ahol azelőtt semmi sem volt,

mert a detektívek szinte nagyját üveggel vizsgálta át minden zugot. A kulcs tolla meg volt görbülve, ami arra mutat, hogy valaki erőlködve nyitotta ki az asztalfiókot, hogy hozzá férhessen a kincseskamra tizenhatodik századbéli nehéz kovácsolt kulcsához.

A két vizsgálat közötti időben mindössze öt ember fordult meg a sekrestyében, tehát csakis

ez az öt jöhet számításba a kulcs rejtélyes visszajuttatásánál.

A budapesti rendőrkapitányság legjobb nyomozói, akik hétfőn átvették a vizsgálat irányítását, kihallgatták az öt személyt, de valamennyien tiltakoztak még a gyanú árnyéka ellen is.

fontos családi ügyben hazatáviratozta az ura és Ágica első szabad napjának reggelén elutazott.

En meg másnap nem találtam a ruhazekrényem kulcsát. A feleségem mosolygva vonogatta a vállát. Ő sem tudja, Ágica tehetta el valahova. Nem volt mit tenni, táviratot kellett meneszteni Ágicának, hogy sürgősen közölje a kulcs lelőhelyét. Mire hazatértem a távoli postahivatalból, hatalmasan verejtékezve a forró nap melegétől, feleségem kétségbeesetten fogad azzal a hírrel, hogy a kávéfőző lombiknak egyszerűen nyoma vesztett, hiába tette érte tűvé az egész házat pinectől a padlásig. Mehettem vissza a postára egy újabb távirat feladására céljából. Amióta Ágica elment, állandó zökkenők követhettek be háztartásunk vitelében, mert hol a háztartási cikkeket bujtak el rejtélyes helyeken, hol meg a kerti munka akad meg a szükséges szerszámok

Vasárnap különben érdekes fordulat történt az ügyben. A rendőrség tudomására jutott, hogy a lopás időpontjában több személy tartózkodott kassán, akik Sátoraljaújhely felől érkeztek, csomagjaikat a pályaudvari ruhatárban hagyták, majd három-négy napi kassai tartózkodás után hirtelen Miskolc felé utaztak. Tost Barna prélatus-plébános, aki a betörés idején Abbáziában töltötte szabadságát, távirati hívásra Kassára érkezett, hogy segítségére legyen a nyomozó hatóságoknak.

Kedden a késő éjjeli órákban az az értesítés érkezett Budapestre, hogy

sikerült elfogni a kassai dóm tolvajait.

A nyomozó detektívek Kassaujfalun letartóztattak egy férfit, aki bevallotta, hogy ő követte el a templom kifosztását. Vallomása szerint öt bűntársa volt és

a műkincseket átcsempeszték a határon.

A tettest, akinek a nevét nem közölték a nyilvánossággal, állítólag lengyel állampolgár, még az éjszaka folyamán beszállították Kassára, ahol keresztkérdések alá fogták, mivel valószínűnek tartják, hogy a letartóztatott egyén csupán azért vállalt szerepet, hogy hátráltassa a nyomozás munkáját és tévútra vezesse a rendőrséget.

feltalálhatatlansága miatt. Végül azt a rendszert vezették be, hogy esténként összeitرك a hiányzó tárgyak jegyzékét, amivel valamelyikünk a reggeli vonattal beutazott a városba, a legközelebbi távbeszélő állomásról felhívta Ágicát és a tőle kapott felvilágosításokkal sietett haza. Így aztán néhány hét alatt lakásunk elnyerte a korábbi és rendetlen állapotát és ma már ismét könnyen megtaláljuk azt, amire éppen szükségünk van.

Nem tudom meddig. Ugyanis értesítést kaptunk Ágicától, hogy folytatni akarja a multkor megszakított pihenést. Félek, hogy a pihenésre ismét nem kerül sor, mert mire újból rendet teremt nálunk, elteik ismét néhány hét és Ágica másodszer is anélkül távozik tőlünk, hogy látta volna a tájat, vagy legalább a kertet, melynek hús lombjai közül pihenni akart.

„Banater Agraria“

szövetkezeti központ

V A J G Y Á R A

TEMESVÁR, IV., Vespasian-uca 5-7. szám
Telefon: 36-41.

NAGYBANI VEVŐKNEK KÜLÖN AJÁNLAT

Beszámoló

a „Fekete reitély“-ről

Az 1935-ös forradalom. — Az új néger felszabadulás
Az „Isteni atya“ — Egy tehetséges fekete szobrászról

Ajánlat:

VAJ pasztórizált tejfölből ...	Lei 76.— kg-ként
TEJFÖL	Lei 42.— kg-ként
TEJSZÍN	Lei 42.— kg-ként
SAVÓ, innivaló	Lei 1.— lit.-ként
SAVÓ, hízalási célra	Lei 0.50 lit.-ként

*Aigner László, a kitűnő magyar hírlapíró, aki hosszabb idő óta él New Yorkban, tanulmányozta a híres Harlem-városrészt, a nagy világváros néger negyedét. Tapasztalatról több cikkben számol be, amelyet mi is közzé-
lünk.*

New-York. A 125-ik utcán járunk. Nyüzsgő a nép a hatalmas fényes üzletekben, a mozik és mulatók uccáján. Az egyik nagy „Five and Ten Cents Store“ áruház előtt, szemben a Harlem Operahouse-al (amelynek semmi köze nincs az Operához, mert mozi, de hát a Londoni Covent Garden Opera szintén nem kert — Garden) Ted Poston megszólal:

— Itt kezdődött a híres 1935-ös „láadás.“

Egy őszi délután egy fekete síheder ellopott egy tizenkes zsebkést az áruházban. Eszrevették. Két ór megragadta és a sivitöző kamaszt tuszkolni kezdték az üzletből, hogy átadják a rendőrnök. A sokszáz férfi és asszony — természetesen néger — csak azt látta, hogy férferek egy néger gyereket döngönyöznek. Nagy ribillió támadt. A nép percek alatt megrohanta az eladónókat, segédeket s zétrombolta az üzletet. Mire a vészharang megszólalt, már végigfutott a rémhír a Hetedik Avenuen, hogy

négert öltek a Fehér Áruházban.

Alkonyatkor már vér folyt az uccákon.

A tömeg megrohanta a fehér üzleteket, zétrombolta a berendezésüket, véresre vert minden fehér embert, akit az uccán, vagy üzletekben talált. Sokszáz sebesült és néhány halott volt a véres éjszaka mérlege. Másnap helyreállt a rend, kiderült, hogy a fiúnak nem esett semmi bántódása, de Harlem azóta nem tud magához térni a szeptemberi éjszaka emlékéből.

— Tíz-húsz évvel ezelőtt a néger békés és elnyomott pária volt, — magyarázta Ted Poston. — Tudta milyen hely illeti meg a férferek társadalmában. Tudta, hogy fekete bőrével legfeljebb liftes-fiú, cipőpucoló, vagy mosogatólegény lehet belőle az „alsóvárosban“. A „legelőkelőbbek“ azok voltak, akik valamelyik előkelő fehér családnál szakácsok, inasok, vagy kertészek lehettek. Ez a néger békés volt és valóságos, sanvarú sorsát derűs filozófiával viselte és földöntúli lélettől várta megváltását és szabadságát.

— A háború utáni évek gazdasági fellendülése megjavította a néger-sorsot is. Lassan bebetűzött ipari és kereskedelmi pozíciókba, no meg nagyon magasra. Munkásnak, esetleg rakárnak! A fiatalok szorgalmasan jártak egyetemre, főiskolára és lassan-lassan kialakult egy néger intelligencia is. Itt is, ott is sikerült áttörni az előítéleteket. Fekete orvos, ügyvéd, mérnök és művész fehér munkához jutott. A néger érezte, felvirradt a Második Emancipáció, az első, a Lincoln-féle rabszolga-felszabadítás után.

— De 1929-ben beköszöntött a nagy karch. A gazdasági összeomlás áldozata a néger lett. A néger, akit csak legvégső esetben alkalmaztak és a legelsőnek bocsátottak el.

„LINK ALAK“ AZ ISTENI ATYA!

Ez a beszélgetés kissé töredeztve folyt, mert ma Poston az elméleti fejtegetés helyett a tapasztalati dokumentációt választotta. Nem azért, mintha tényleg szüksége lett volna rá, de mert borotválkozás közben a néger borbély elmondta neki az összes aznapi harlemi pletykákat.

Egy szerelmi drámát, egy gyilkosságot

(gyilkosság még akad egynéhány Harlemben minden nap). Elmondta, hogy megérkezett Harlembe a haiti volt néger köztársasági elnök száműzött titkára, ki vsárol házat és ki vette ki a bankból betétjét, hogy Father Divine-nek adja vagyonát — ajándékba életfogytiglani ellátásért és „angyali“ címért ...

A borbélynál végezve megkérdeztem Tedet, mi a véleménye Father Divine-ről, az isteni atyáról.

— He is a „fake“, „link alak“,

— mondta Ted mosolygva, — de nagyon nehéz leleplezni. Én magam több ízben lelepleztem egyes manipulációt, de olyan ügyesen csinálja, hogy nem lehet rábizonyítani semmit. Azt mondja, aki benne hisz, nem hal meg. Ha

Gusztá asszony és társasága

Estére, Ted Poston jóvótaból nevezetes helyre voltam meghíva. A néger festőművészek első „nemzeti“ kollektív kiállítására.

— Történelmi dátumot jelez ez a vernisszázás! — magyarázta ciceroném.

Közben sorra bemutatott az estélyiruhás előkelő hölgyeknek és uraknak. Csupa néger, de az urak frakkban, a hölgyek pedig a legújabb divatú estélyi ruhában. Csak az első pillanatokban éreztem magam furcsán, mert tíz perc alatt megszoktam a dolgot. Nem találtam benne semmi különösöt, hogy

ezek a feketék ilyen bódítóan elegáns és valóban izléses ruhákban ünnepelek.

A „háziasszony“, aki ezt az egész rendkívüli manifesztációt nyelbe ütötte, egy halvány mályvaszínű estélyiruhás alacsonytermetű törékeny asszony. A vonásai azonban határtalan energiát mutatnak. Ez az asszony az egyik legtehetségesebb néger szobrász, Augusta Savage, akinek művészetét a Világkiállítás egyik legérdekesebb szoborműve — egy pánfurylát fuvó néger csoport — hirdeti. „Gusztá“ Savage újabb készülő szobra egy másféléletnagyságú hatalmas néger csoport, amelyet a művész „After the Glory“-nak nevez. A dicsőség ára lehetne talán szabad fordítása. Gyászoló anya

Nem alkalmas az idő, az amerikai semlegességi törvény módosítására

Washingtonból jelentik: A Fehér Házban sajtóértekezlet volt, amely három óra hosszat tartott. Az értekezletről közleményt adtak ki, amely megállapítja, hogy a szenátus ellenzéki magatartásával szemben feltétlenül szükséges, hogy a semlegességi törvényt újól a törvényhozó testület elé vigyék,

viszont valamelyik hívője mégis meghal, is nem, megingott a hite ... Az állami hatóságok különböző igazságtalan vádak alapján eljárásokat indítottak ellene. Többek között a család címén. Mondom, én nem hiszek benne viszont, ha a fehér hatóságok úgy üldözik, hogy az igazságtalan,

mégis csak kénytelen vagyok melléje állni. Igy van ez sok mindennel Harlemben. Mi nem is tudjuk, hogy minden nincsen rendben de amikor a mi embereinket előítéletek alapveszik üldözöbe, mégis csak az ő pártjukat látogunk ...

A NÉGER JÓ VASTAGTALPU CIPŐT AKAR

A „Pool Room“ után megérkezünk a utáni programunk vége felé: A. Philip Randolph irodájába, a 125-ik uccába. Randolph elegáns, szeparé néger, igen biztos a dolgában igen előkelő. Teheti! Ő a Pullmann Hordár Nemzeti Egyesületének az elnöke. Igen hatmas szervezet ez. Sok ezer vörössapkás Pullman hordár a tagja.

A legerősebb szervezetek egyike az országban.

Randolph erélyes akciójának a követkénye, hogy a Pullman hordárok fizetésén lése a vállalatnak évi egymillió kétszázötvene dollárjába került ... Nem csoda, hogy a Saturday Evening Post azt írja:

— Ha ma hősöknek kijáró hódolatról het beszélni, az ilyen nagybecsült, bálvány zott néger hős, A. Philip Randolph ...

Ted meglehetősen tisztelettel beszél a hsel. Megtudja tőle a legutolsó szakszervezhíreket, elfecsegi, hogy a City Hall egyik bizottságában feltétlenül számítanak Randolph részvételére, aztán bemutat engem is és szélgetünk:

— Vége azoknak az időknök, amikor a ger „aranyos földöntúli papucsról álmodozott — mondja Randolph. (Híres néger vallásének a túlvilági gyönyörűségeiről.) — Ma megtalált, vastagtalpu cipőket akar ...

a főalakja, megmaradt gyermekeivel elesett gyászolja.

A jelenlevő férfiak néhányan kézcsoúk üdvözöl „Gusztát“. S mikor már az összes vezetők beszédek, énekszámok, zeneszámok hangzottak, Gusztá asszony is beszélni kezd. Ösztintén, egyszerűen, szívhezszólan:

— Elmondhatatlanul nagy öröm a számomra ez a mai este. A képek és szobrok, a ket itt ma művészársaimmal kiállítottunk az ünnepi közönség, amely megtisztelt bennini a megjelenésével. Sok-sok küzdelem áll a hát mögött! Olyan családból származom, amelyben a farmer nagyapám apja még rabszól volt. Nem új dolog hát számunkra a küzdele az élet viszontagságai. De sikertelenség, el n ismerés, meg nem értés közepette egyet seb fájt valamikor a legjobban: a magam f tájának közömbössége ...

Ma, ebben az ünnepi pillanatban ez a fete fajta, amely olyan kegyetlen és részvett tudott lenni saját legjobb fiaival, engesztel hozott Augusta Savage seibeire. Ezen az es megértettem egy újabb igazságot ahhoz, az első cikkemben kifejeztem:

— A néger számára a dicsőség is csak kor dicsőség, ha Harlemben is az.

Átutazó otthon Constantában a menekült zsidók részére

Constantából jelentik: A kormány engedélyével működő bucarestii központi menekült-segélyező bizottság ugyancsak kormányengedéllyel, Carmen Sylva állomáson átutazó otthon létesített a zsidó menekültek számára. Ebben az otthonban a külföldről menekült és ideiglenesen az országban tartózkodó idegenek nyerne elhelyezést addig, amíg a legközelebbi továbbutazásra alkalom kínálkozik. Az otthon három szomszédos villában nyert elhelyezést, ame-

ennek keresztülvitele azonban egyelőre lehetlen. Roosevelt elnök és Hull külügyi államtitk változatlanul kitartanak eddigi álláspontjuk mellett és arra az álláspontra helyezkednek, hogy a semlegességi törvényt a lehető leggyorsabb módosítani kell.

lyek közül az egyik a Regina Maria jótékony vérek intézetének tulajdonát képezi. Jelenleg —100 menekült tartózkodik a három villában csak olyanok kapnak otthonot, akiket kötelezt az ország elhagyására és Románián átutazó vannak más ország felé. Azokat a kivándorokat, akik olyan országból érkeznek, ahonnam kellett volna távozniuk, visszaküldik a helyükre

Az Angol Bank titka

„Az Angol Bank titka” címmel a Daily Express különös rablásról vagy lopásról rántja le a leplet: néhány nap óta az Angol Nemzeti Bank etekitíjvei megfeszített erővel nyomoznak, mert a bank híres páncélpincéiből bankjegyek tűntek el. A bank „tolvajbiztos” páncéltermei a Threadneedle street színe alatt húsz méternyre vannak, többek között itt raktározzák el a már kinyomott, de még forgalomba nem hozott tartalék egyfontos bankjegyeket. A bankjegykötegeket barna papírosba csomagolják és egy ellenőrző körül alkalmával megállapították, hogy egyik ilyen csomag általában valaki feltépte. Egy-egy ilyen barnacsomagban ötezer font van, ötven köteg százdarabonként számlált egyfontos bankjegy. A bank egyik rangdús hivatalnok fejezte fel, hogy az egyik barna csomagot feltépték és a csomagból ötven darab egyfontos bankjegy hiányzik. A csomag az Angol Nemzeti Bank egyik vidéki fiókjától érkezett.

A Daily Express munkatársa felkereste a Nemzeti Bank főpénztárosát, aki igen szűkszavúan nyilatkozott:

— Érintkezésbe léptem a bank kormányzójával, Montagu Normannal. A lopásról nem nyilatkozhatom. Nem erősítjük meg és nem cáfoljuk a hírt.

— Az ujságírónak sikerült egy tisztviselőből ennyit kihúzni:

— Azt már sikerült megállapítanunk hogy nem rablásról van szó.

— **Ünnepség a fővárosban az aviatikusok védészentjének tiszteletére.** Bucurestiből jelentik: július 20-án nagy ünnepség lesz a fővárosban, az aviatikusok védészentjének tiszteletére. Reggel 9 órakor kezdődik az ünnepség az aviatikus emlékmű előtt és ezen az ünnepségen részt vesz Öfelsége, II. Carol király, Calinescu miniszterelnök és a kormány valamennyi tagja, a társadalmi egyesületek képviselői, a román aviatikus-hősök egyesülete és egyéb társadalmi egyesületek is jelen lesznek, amelyek összeköttetésben állanak a romániai repüléssel. Öfelsége, II. Carol király, délelőtt 10 órakor érkezik meg a helyszínre és ezután nyomban ünnepi tábori mise kezdődik, majd felszentelik a repülők sportegyesületét. Ez alkalommal különféle versenyek is lesznek.

— **FANTASZTIKUS TERV... Washingtonból jelentik:** Lundilen szenátor szenzációs bejelentést tett a szenátus legutóbbi ülésén. Javasolta, hogy az Egyesült Államok 1500 kilométer körzethen vásároljanak meg minden szigetet a Panama-csatorna környékén. Ezenkívül indítványozta, hogy Franciaország és Anglia hadiadósságaik törlesztésére bizonyos szigeteket adjanak át.

— **Kiránduló halálos szerencsétlensége.** Bustiniből jelentik: Kohn Róza 18 éves diákleány a bucarestii leányliccum növendéke, Károly nevű fivérével és egyik barátjával kirándult a Bucegi hegyek közé. Az egyik csúcs megmászása közben egy előtűik haladó turista társaság alatt leszakadt egy hatalmas kőszikla, amely agyonütötte a szerencsétlen leányt.

— **Tömeggyilkost fogtak el Franciaországban.** Párisból jelentik: A rendőrség szenzációs ügyben kezdte meg a nyomozást. Liegeben tartóztatták Felicien Joseph Peigneux gyógy-szerészegédet, akit hétszeres gyilkossággal gyanúsítanak. Megállapított nyert, hogy az eltett hét esztendő alatt Peigneux környezetének öt tagja halt meg bizonyos körülmények között. Ezen kívül határozott bizonyítékok vannak a rendőrség kezében, hogy a tömeggyilkos gyógyszerész egy bizonyos Madeleine Kevers nevű fiatal nőt és saját feleségét is megmérgezte.

Halálosan megsebesítette felesége udvarlóját

Az elmúlt évben Felnac községben Avramescu Milan földműves az uccán összeszólalkozott Teti Ioan harminc éves gazdálkodóval. Avramescu féltékeny volt a feleségére, akit azzal gyanúsított, hogy Teti Ioannal túlságosan is jó viszonyban van. Ezért az uccán felelősségre vonta Teti Ioant és a két férfi között végül is verekedés támadt. Avramescu kést rántott és Teti Ioant az arcán súlyosan megsebesítette. A sebesült ember hazavanszorgott és másnap reggel a késszúrás okozta sérülésbe belehalt. Avramescu a törvényszék elé került, amely négy évi börtönrre ítélte. Felbebbeszés folytán az ügy a temesvári ítélőtábla színeti tanácsát is foglalkoztatta, amely az enyhítő körülmények figyelembevételével a vádlott büntetését két évi fogságra szállította le.

— **CIANO OLASZ KÜLÜGYMINISZTER HAZAERKEZÉSE.** Rómából jelentik: Ciano gróf olasz külügyminiszter spanyolországi útjáról visszatarve Gajeta kikötőben partra szállott. Innen a külügyminiszter repülőgépen Rómába utazott, ahol a délelőtti órákban nagy lelkesedéssel fogadták.

— **A protektorátus területén zsidók nem járhatnak cseh iskolába.** Prágából jelentik: Az egyik protektorátusi rendelet tiltja, hogy a cseh- és morvaországi zsidók cseh, vagy morva iskolába iratkozzanak be. Azok a tanulók, akik eddig cseh vagy morva iskolákban jártak, azonnal el kell hagyniuk a tanintézetet.

— **VALKÓ LAJOS A KERESKEDELMI BANK ELNÖKE.** Budapestről jelentik: Valkó Lajos nyugalmazott magyar külügyminisztert a Kereskedelmi Bank tegnapi rendkívüli közgyűlése elnökké választotta.

— **A KIRÁLYI HELYTARTÓSÁG PALOTÁJANAK MUNKÁLATAI.** A temesi királyi helytartóság palotájának még kinemadott munkáira vonatkozólag végbement a nyilvános árlejtés és ennek eredményeképpen a munkálatok túlnyomó részét Pa-curariu Constantin építési vállalkozó kapta. Ezek a munkálatok 15 millió 998.433 leit tesznek ki. A királyi helytartó jóváhagyása után a munkálatok tíz napon belül kezdetüket vehetik.

— **AKI BŐSÉGESEN TAPLÁLKOZIK és amellett kényelmes életmódot folytat,** a régóta kipróbált, tisztán természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvíz használata által — reggel felkeléskor egy pohárral bevéve — alapos béltisztulást, jó gyomoremésztést és kielégítő anyagcserét érhet el. Kérdezze meg orvosát.

— **LAZARU GHEORGHE KOMISZARUS LETT A SZIGURANCAHIVATAL FŐNÖKE.** Lazaru Gheorghe komiszárust a temesvári rendőrség szigurancahivatalának főnökévé nevezték ki. Lazaru komiszárus évek előtt már teljesített szolgálatot Temesvárott és megnyerő modora révén mindenki rokonszenvét megnyerte. Temesvárról Lippára került és az ottani rendőrséget vezette. Rövid idő előtt a temesvári rendőrfelügyelőséghez osztották be. Új kinevezése bizonyítja annak hogy működésével feltelessi elismerését is kiérdemelte.

Új főelnökök a temesvári tábla és törvényszék élén

A legfelső igazságügyi tanács Jamandi Victor igazságügyminiszter elnöklétével ülést tartott, a melyen a bírói karban történő számos előléptést és kinevezést határoztak el. Fővárosi jelentés szerint ezzel kapcsolatban a temesvári bíróságoknál is számos személyi változás történik. Így megüresedik a temesvári ítélőtábla főelnöki állása, mert Dimitrescu Emil táblai főelnök a bucarestii legfelső semmitlenő szék bírójá lesz. Új főelnököt kap a törvényszék is, amennyiben Peparlan Alexandru törvényszéki főelnököt táblabíróvá nevezik ki. Táblabíró lesz Eniu Alexandru, a törvényszék harmadik tanácsának elnöke is és helyébe Fenesan Eugen törvényszéki bíró kerül, aki jogászörökben nagy tiszteletnek örvendő.

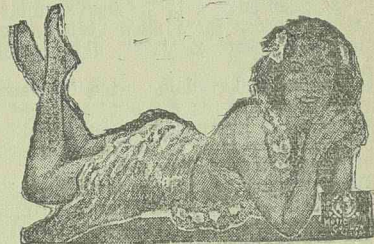
— **AGYONTÖTTE FELESÉGE CSABITÓJÁT.** Opatic községben az elmúlt éjszaka gyilkosság történt, amelynek Dragan Ioan negyven éves napszámos eszt áldozatul. Az emberöltés Stoian Gheorghe napszámos követte el, akit felesége néhány hét előtt Dragan kedvéért elhagyott. A féltékeny férfi éjszaka belépőzött Dragan házába s fejével az alvó embert agyonütötte. A gyilkosság után Stoian megszökött. Kézrekerítésére a csendőrség megindította a nyomozást.

— **Az idén Lippafüredre megyék nyaralni,** mert ott ózondús hegyi levegő van, szénsavas víz és egész nap strandolhatok.

— **A NYUGDIAK SZÁMFEJTÉSE.** Jelenítettük már, hogy a július havi nyugdíjak számfejtése ezen a héten kezdődött. A 2. számú adóhivatal azonban a Gyárvárosban lakó nyugdíjasokra vonatkozólag módosítást eszközölt, mert ma egyházi ünnep van és ezért a likvidálás elmarad. Szent Ilés ünnepére való tekintettel a 2. számú adóhivatal a nyugdíjkiírások számfejtését csak holnap, pénteken kezdi el és pedig az összes nyugdíjas csoportokban az A—L betűk, hétfőn az M—R betűk és kedden az S—Z betűk kerülnek sorra délután 4 és 7 óra között. Az 1. és 3. számú adóhivataloknál a likvidálás a már közölt sorrendben megy végbe.

— **ANGOL INTERVENCIÓ A DÉLTIROLI KIUTASÍTÁSOK ÜGYÉBEN.** Rómából jelentik: A római angol nagykövét hétfőn Bastianini olasz külügyi államtitkárnál javaslatokat terjesztett elő a Dél-Tirolből kiutasított angolok ügyében. Az államtitkár a nagykövét javaslatait rendkívül barátságosan fogadta.

HONOLULU
Egyéb
POWELL
Robert George
YOUNG BURNS ALLEN

Valóságos zenei csoda ez a mesteri film, mely a világ egyik legszebb helyén játszódik le. Kiállításban és csodás melódikában felülmúlja az utóbbi évek minden filmjét.

Kizárólag a

C O R S O

(volt RIVOLI) moziban

PARAMOUNT-HIRADÓ

bemutatója. Előadások: 3, 5, 7 és 1/410-kor

Józseffalváért

Ma lugosi olvasóink, ha szerény összeggel is, jelentkeztek a józseffalvai segítőakcióhoz való hozzájárulással. Nem mindig az összeg nagysága a fontos, hanem a szerencsétlenül jártakkal való együttérzés és az emberi részvét megnyilatkozása. A Déli Hírlap kiadóhivatalába újabban a következő adományok érkeztek:

Sz. F.	lei 200
Deák József, Lugos	40
N. N. Lugos	20
Lovász András, Lugos	10
Edig kimutatott adományok	58.150

Gyűjtésünk eredménye a mai napk le 58.420 A gyűjtést folytatjuk és a Déli Hírlapban minden adományt nyugtázunk.

A szlovákiai zsidók bojkottálták a kölcsönjegyzést?

Pozsonyból jelentik: Kedden minisztertanács volt, amelyen a pénzügyminiszter beszámolt a szlovák belső kölcsön jegyzésének eredményeiről. A kölcsönjegyzés 358.5 millió koronát eredményezett. A kölcsönjegyzés ügyével kapcsolatban a szlovák propagandafőnök kijelentette, hogy a szlovákiai zsidóság bojkottálta a kölcsön jegyzését és ennek következményeit viselnie kell.

A Balkán Szövetség megőrzi a tagjai közötti békét

Athénből jelentik: Vucevici, Jugoszlávia újonnan kinevezett athéni meghatalmazott minisztere, bemutatta megbízólevelét a görög uralkodónak, majd az alábbi nyilatkozatot tette a görög sajtó képviselői előtt: Jugoszlávia és Görögország továbbra is építő politikát követnek a Balkán-szövetség keretein belül. A mi véleményünk szerint a Balkán-szövetségnek teljesen függetlennek kell maradnia elhatározásaiban és egyetlen célkitűzése kell legyen: együttesen megvédeni a Balkán-szövetség államainak függetlenségét és szabadságát, valamint a Balkán békéjét.

ÉHEZŐ GYERMEKEK RÉMURALMA A KINAI VÁROSOKBAN

Londonból írják A japán-kínai háború egyik legtragikusabb fejezete: az elhagyott gyermekek sorsa. A kínai nagyvárosoknak egyre aggasztóbb problémája lesz a háború következtében családjuktól elszakadt és az emberi közösségtől elvadult gyermekek garázdálkodása. A kínai gyermekek ugyanis olyan súlyos problémát jelentenek a társadalomra, mint annakidején az orosz forradalom után az orosz gyermekek, a „bezprizornikik“, akik rablóbandákat alakítottak és

még éveket a forradalom után is veszélyeztették a köz- és vagyonbiztonságot. A garázda orosz gyermekeket csak tizenöt évvel a forradalom után tudta végleg visszavezetni a társadalomba a Szovjet.

Kínának most ugyanilyen problémát jelent a háború. Száz és száz kínai gyermek járja éhségtől a nagyvárosokat, az országutakat és vakmerő rablóhadjárásokat folytatnak a kereskedőnegyedek ellen.

Egy nagy sanghaji angol lap, a China Weekly News most részletes beszámolót közöl, amely szerint a kínai gyermekek rablóbandái ugyanolyan módszerekkel dolgoznak, mint egykor az orosz forradalom kis áldozatai, a „bezprizornikik“.

TÁMADÁS A VÁROS SZÍVÉBEN

— Ezek a gyermekek — írja a sanghaji angol lap — nem válogatós, de igen eredményes módon szerzik meg énnivalójukat. Előre kijelölt órában és megbeszélthelyen, kora reggel, vagy késő este találkoznak a város valamelyik részén. Olyan időt választanak ki, amikor kevés járőrkéző tartózkodik az utcákon. A gyerekek gyorsan cselekszenek. Mihelyt harmincöt-negyen gyermek összeverődött,

megrohannak egy üzletet, vagy uccai élelmiszerárut és mindent megragadnak, ami kezük ügyébe esik, mielőtt az élelmiszerárut, vagy az üzlet alkalmazottait, akiket rendkívül meglep a hirtelen támadás és a nagyszámú garázda társaság, fellármázhatná az uccát.

— Egy percnél rövidebb idő alatt a szó teljes értelmében kifosztják az üzletet és azután eltűnnek a szűk uccák labirintusában, ahol mindegyik gyerek más és más irányba menekül.

— A gyermekeket — folytatja az angol lap — mindig egy, vagy több felnőtt vezeti. Négy napon belül két ilyen sikeres támadást hajtott végre Sanghájban a nagy részben tíz év körüli fiúk bandája, de mindkét esetben felnőttek adtak jelt a gyermekek támadására.

— A fiúk este fél kilenc órákor gyülekeztek és negyedóra múlva körülbelül ötven gyerek, felnőttke vezetés alatt megrohanta a város központjában lévő üzletet. Miután megragadtak mindent, amit elértek volt, nem törődve azzal, hogy csokoládét, vagy kenyeret rabolnak-

e, már el is tűntek, mielőtt a megriadt alkalmazottak segítséget hívhattak volna.

— A másik hasonló támadás kora reggel történt, amikor még nem volt túl népes a város üzleti negyede. A Kiangse-road és a Kanton-road sarkán a gyermekek bandája megtámadta a lacikonyhás uccai árusokat. A gyermekek bandája mintegy negyven tagból állt, akik sáskahad módjára lepték el az uccai árusok bódéit és mire ezek meglepetésükből magukhoz tértek, már minden árujuk eltűnt.

NINCS MEGOLDÁS

— Súlyosabb bűncselekményeket ezek a gyerekbándák még nem követtek el. A gyermekek csak enni akarnak és megelégszenek azzal, ha ideiglenesen csillapíthatják éhségüket.

A sanghaji rendőrség, amelynek túl sok munkát adnak a terroristák, az egyéb bűnösök és az állandó politikai feszültség, eddig nem foglalkozott ezzel a kérdéssel. A rendőrség egyelőre nem veszi túl komolyan a támadásokat, miután a rablóbandák tagjai gyermekek, de viszont

Harmincévi fegyházra ítélték Besteirót, a spanyol forradalom egyik vezéralakját

Madridból jelentik: A spanyol közvélemény osztatlan érdeklődéssel várta a madridi hadbíróóság ítéletét Julian Besteiro spanyol szocialista vezér perében. Besteiro ellen a katonai ügyész tudvalevőleg

hálaos ítéletet kért, noha elismerte, hogy Besteiro becsületességéhez kétség nem fér. Az ítéletet a napokban hirdette ki a madridi törvényszék.

Julian Besteiro viharos, fordulatos forradalmi múlt után került a három tábornokból, egy ezredesből és három alezredesből álló hadbíróóság elé, hogy felfeljen a polgárháború alatt tanúsított magatartásáért. A tárgyalásról kiadott hivatalos jelentés szerint Besteiro igen nyugodtan, néha szinte közömbösen hallgatta végig a perbeszédet, amelyek során a köztársadalmi katonai lázadás büntette miatt halálbüntetést kért fejére.

KIRALYI KEGYELEM

Julian Besteiro fejére nem most először kért halálbüntetést az ügyész. Besteiro, a spanyol szocialista párt mérsékelt szárnyának vezetője 1917-ben állt először statáriális törvényszék előtt. Nem kevésbé híres szocialista vezértársa, Largo Caballero, a polgárháború egyik köztársasági kormányának hosszú időn át volt

figyelemmel kíséri azokat a felnőtteket, akik a kis bandákat vezetik.

A hatóságok felfogása szerint ezeket a bandákat gyorsan szétszórhatják, ha majd a rendőrségnek lesz elegendő ideje, hogy foglalkozzon velük.

Pedig ezt a kérdést nem lehet ilyen egyszerűen megoldani. Amíg a gyermekek éhezni fognak és éhségüket csak lopás útján csillapíthatják, pszichológiai magyarázat nélkül is mindenki tudja, hogy — lopni fognak.

Szovjetországra megoldotta ugyan brezprizorniki problémáját, de Oroszországnak szüksége volt minden munkaképes emberre és gyermekekre, hatalmas ipari szervezetében.

Kína problémája azonban nehezebb. Négy-százötven millió lakosa mellett Kínának nincsen szüksége minden használható gyermekre. Kína nem képes arra sem, hogy iskoláztassa és ellássa a gyermekeket, amíg megkérhetik kenyerüket. Kína még akkor sem tudná ezt megtenni, ha nagyon akarná.

— ÉVEKEN AT SZÉKSZORULÁSBAN SZENVEDŐ EGYENEK gyakran meglopó rövid idő alatt rendbejönnek, ha reggelként felkeléskor és esetleg este lefekvés előtt is egy-egy félphár természetes „FERENC JÓZSEF“ keszervízet isznak. Kérdezze meg orvosát.

miniszterelnöke ílt mellette a vádlottak padján. Őket és még két másik szocialista vezért helyezték vád alá, mert 1917. augusztusában Madridban forradalmi sztrájkot szerveztek. A statáriális bíróság Besteiro, Caballerot és a másik két szocialista vezetőt halálra ítélt. Alfons király azonban élt kegyelmezési jogával és mind a négy vádlottnak megkegyelmezett. Büntetésüket életfogytiglani fegyházbüntetésre változtatta át és a négy szocialista vezért a cartagenai fegyintézetbe szállították, hogy ott töltsék ki büntetésüket. Egy év múlva általános választást tartottak Spanyolországban és mind a négy halálra ítélt szocialista vezért képviselővé választották. A király erre közkegyelemben részesítette a négy szocialista vezért és Besteiro társaival együtt elhagyta a fegyházat.

Besteironek nagy szerepe volt az 1931-ben történt államfordulat után. Mint a szocialista párt mérsékelt szárnyának vezetője szerepelt és

ismert volt kommunistaellenes felfogásáról.

A polgárháborúban is jelentős szerepet vitt, mint a mérsékelt szocialisták vezetője. Amikor a köztársasági kormány elhagyta a fenyegetett Madridot és Valenciába tette át székhelyét. Besteiro a fővárosban maradt.

A polgárháború éve alatt jelentős külpolitikai megbízatást kapott Besteiro, amikor 1937-ben VI. Györgyöt királlyá koronázták Londonban, Besteiro képviselte az angol koronázáson a köztársasági kormányt.

Ez év márciusában Casado ezredessel együtt megbuktatta a Negrin-kormányt és megalakította a nemzetvédelmi tanácsot, amelynek megalakulását ő jelentette be rádió. Bejelentette azt is, hogy a nemzetvédelmi tanács béketárgyalásokat kezd Franco kormányával. A madridi nemzetvédelmi tanácsnak Besteiro a külügyi biztosra volt.

FORRADALOM A FORRADALOMBAN

Besteiro rádióbejelentését kommunista lázadás követte Madridban, mire Besteiro titokban érintkezése lépett Franco madridi híveivel és leküzdötte a kommunista csapatok lázadását. Amikor a város átadására került a sor, a nemzetvédelmi tanács tagjai elhagyták Madridot, ő azonban március 28-án a Franco csapatok bevonulásakor Madridban maradt, ahol a következő napon lakásán letartóztatták.

Ilyen előzmények után került Besteiro a madridi haditörvényszék elé, ahol a

dramai kitöréseket kerülve adta elő védekezését.

A köztársadalmi kérdéseire kiterő válaszokat adott. Az iratok tanúsága szerint Besteiro passzív magatartást tanúsított a polgárháború alatt. Védoje felmentő ítéletet kért.

A rendkívüli törvényszék harminc évi fegyházbüntetésre ítélt Besteirót, aki a Cortez elnöke is volt.

Leleplezték az amerikai gangsterek arszenálját

Newyorkból jelentik: Az amerikai rendőrség kotróhajója sosem nyugszik és mégis alig múlik el egy hét, hogy Newyork vagy Amerika más városában egy-egy merész bankrablást végre ne hajtának az elvetemült és ügylát-szik kipszúthatatlan gangsterek. Az utóbbi hat hónap alatt Newyork környékén nem kevesebb, mint százötven bankot fosztottak ki. A newyorki rendőrfőnökség minden elképzelhető eszközközkhöz nyult, csak hogy minél eredményesebb munkát végezhesen.

A hatalmas razzianak, amit nemrégiben lefolytattak, váratlan sikere volt.

Kétszáz, már évek óta körözött, gyanús és jólmért alvilági „hős“ jutott a rendőrség kezére.

A detektívek jó munkát végeztek, amennyiben nemcsak a tetteseket, hanem azok segítő társaí is elfogták.

A kihallgatások során sok érdekes adat bítokába jutott a rendőrség. Kiderült, hogy az alvilági nők, férfiak együtt munkálkodtak a bankok kifosztásánál. Amíg az „urak“ dolgoztak, a „hölgyek“ az őz szerepét játszották. Ha lehetett,

rendőroket már jóval előbb ártalmatlanná tették, oly módon, hogy különböző kérdésekkel ostromolták és ha a rendőr nem igazgathatta útba

a hölgyek egyikét, úgy kénytelen volt elkísérni. Ezzel időt nyertek a dolgozó urak. Ez a trükk azonban a legenyhébbhez tartozott. Jóval el-képesztőbb eszközökhöz is szívesen nyúlunk.

Nagy riadalom támadt az amerikai alvilágban, amikor kiderült, hogy a legutóbbi „nagy razzia“ során kik kerültek hurokra.

A detektíveknek sikerült felfedezni néhány rejtélyes és eddig ismeretlen búvóhelyet is, ahol az éjszaka merész és véreskező lovagjai munciójukat rejtegették.

Valóságos arsenálok kerültek napvilágra, fegyverek, revolverek, gépfegyverek tárháza volt egy-egy ilyen titkos-raktár, ahonnan minden alkalomra előkerültek a szükséges védőeszközök.

Newyorkban egy olyan arsenálra bukkant a rendőrség, ahol

a gangsterek pokolgépeket gyártottak és a különböző betörőszerszámokat készítették.

— Ennek a virágkorszaknak — jelentette ki Newyork rendőrfőnöke — most, legalábbis jóidőre, vége.

A razzia során letartóztatott számos gonosztevő ellen a bírósági eljárás már meg is indították és valószínű, hogy néhány a villamoszéken fejezi be véres és bűnös életét.

Hat színes gólya, 60.000 találmány és más érdekességek Lengyelországból

Varsóból jelentik: A Varsó melletti Oken-ose épülőtérrel furcsa utasokat emeltek be az azonos csillógó Lockheed-repülőgépekbe. Hat nagygólyát: Európa legnagyobb mozsaras vidékének, Poléziának hat lakóját küldte el Wodziel tanár Angliába, hogy velük és rajtuk tanulmányozza a vándormadarak tájékozódási képességét. Mindegyik gólyát más-más színre festették be. Az egyik kék, a másik zöld, a harmadik vörös, olyanok voltak, mintha valami egzotikus állatvilághoz tartoztak volna. A lámpák alumíniumgyűrűt és celluloid-tokot erősítettek a madár számával és utasítással azokra, akik a gólyák esetleg elfogják. Elutazás előtt a gólyák bőséges reggelit kaptak: félkiló alát fejkenként.

Bőves fűvel bélelt kényelmes faládákban kerültek a repülőgépre;
 Nyörködhetnek az emberlaktá mesterséges űr repülési tudományában.

A croydoni repülőtéren már várta őket a kburne, a haslemerei természetrajzi múzeum vezetője, aki hazavitte a gólyákat, megeztet- és szabadonbocsátotta őket. Az angol, francia és belga rádióállomások felhívták a part menti lakosság figyelmét a színes gólyákra és rájárást kértek mindazoktól, akik megfigyelték a gólyák repülési irányát.

A poléziai gólyák egy héttel ezelőtt hagy- ták Angliát. Azóta már meg kellett volna ér- tük hazájukba, hiszen a gólya

60-180 kilométeres sebességgel repül.

Érték a napok, de még csak hír sem jött ró- Mi történhetett a hat színesre festett gó- lya? Az a gyanú, hogy az utazástól kimerül- t kénytelenek voltak valahol „kényszerle- lást végrehajtani“ és talán odavesztek. Mä- feltevés szerint a La Manche-csatorna fe- hűződő levegőáramlatok a nyílt tenger fe- odorták őket. Az angol és lengyel tudósok kísérlete nem sikerült. Hat befestett polé- gólya valószínűleg életét áldozta az embe- tudományáért.

60.000 TALÁLMA NY

Az elmúlt 20 év alatt összesen 60.000 ta- lámány szabadalmazását kérték Lengyelorszá- gba, ebből 28.000 kapta meg a szabadalmat. Őknek a találmányoknak 25 százaléka lengyel. Napokban nagyobb tökével rendelkező társa- ság alakult azzal a céllal, hogy a valóban kelis értékkel bíró találmányokat gyakorlati- ta megvalósítsa. Ugyanezt a célt szolgálja az alalmánykiállítás is, mely Lodzban nyílt meg léten.

A lengyel sport fokozatosan fejlődik, mint a számok is mutatják. 1932-ben egyetlen kilom hektár területet meghaladó sporttelep volt Lengyelországban. Ma már 60 ilyen sport- telep van. 1932-ben 380 futballpálya volt az or- számban, ma 1315 a számuk, 570 atlétikai ver- seypálya volt, ma 10.678 van, a fedett tor- ttermek száma 238-ról 1234-re és a teniszpá- lyáké 507-ről 1880-ra emelkedett. Egyedül a vízisportok:

az úszás, evezés és vitorlázás nem fejlöd- tek ilyen mértékben.

Égés Lengyelországban még ma is csak 21 fűtött uszoda van. A nyári nyitott uszodák szá- ma 373, a csónakházaké 326. Ez a szám feltü- nően kicsiny, mert hiszen Lengyelország az evezősportra igen alkalmas víziutakkal rendel- kezik. Az augusztóvi, suvaki és vilno-környéki

tavak, valamint a „Kasubi Svájc“-nak nevezett pomerániai terület ideális terep a vízisportnak, a folyókról, patakokról nem is szólva.

SOK A STEWARDESS, KEVÉS A TANITÓNŐJELOLT

A lengyel iskolákban ezévből leérettségi- zett fiúk nagyrésze a technikai pályák felé haj- lik. Gépszerkesztés, rádió, vegyészlet a leggyak- rabban kiválasztott szakma.

A most érettségizett lányok inkább a sze- rényfizetésű gépirónői, hivatalnoknői állásokat keresik, csakhogy minél hamarabb havi fizetés- re tegyenek szert.

Feltűnően csökkent a tanítónő- és tanárjelöl- tek száma.

Ennek talán az is az oka, hogy új pályák nyílt- tak meg a nők előtt. A Nemzeti Vegyészeti Li- ceum nők részére is „vegyészeti technikus“ címre jogosító oklevelet ad ki, az Iparteknikai Iskola is felvesz nőket, a varsói egyetemen két-

éves tanfolyam nyílt meg orvosi női segédsze- mélyzet kiképzésére, továbbá tanfolyamok van- nak óceánhajók, repülőgépek, szállodák és könyvtárak női személyzetének kiképzésére is.

Azok az utasok, akik a napokban a „So- bieski“ nevet viselő új lengyel óceánjáró fedél- zetén hagyták el Gdyniát, valóságos úszó mú- zeumon hajókéznek át az Újvilágba. A hajó művészi dekarációját a legnevesebb lengyel mű- vészek készítették. Sobieski János életnagysá- gú arcképe, melyet a társalgóterem falán he- lyeztek el, a wilanowi Sobieski-kastély képgyűj- teményében található arckép hí mása. Igen ered- eti a női társalgó falát díszítő képsorozat, mely a női divatot mutatja be Évától kezdve, — aki hosszú hajával takarta el bajait — a gö- rög nők, a középkor, a Renaissance, a krinolin divatján át a mai napig. A bárhelyiségekben lengyel nemeselek középkori tívornyait ábrázoló régi metszetek vonják magukra a figyelmet. Az étteremben a homlokfal mentén festmény- ből, miniatűrökből és domborműből ügyesen és művésziösen összeállított mű szarvasvadászatot ábrázol. A kép közepén Sobieski király ül lován, körülötte a királyné és a nemeselek lovas cso- portja látható. A szarvas nyomában csaholó hajtókutyák domborműves alakja, a történel- mi személyek kitűnően sikerült képe, az egész mű, melyen a legkisebb részleteket is sok gond- dal dolgozták ki, a korszerű lengyel képzőmű- vészet egyik remeke.

Makogay, a leprások szigete

Egyik leprásfalutól a másikig őserdön át lovagol tizenegy francia apáca, az „amazon-nővérek“, hogy segítségére legyen a betegeknek. Marie Suzanne, a „királynő“

A Csendes-óceánban teljes elhagyatottság- ban fekszik az angol uralom alatt álló Makogay szigete, amely a Fidzsi-szigetek csoportjá- hoz tartozik s amelyet egy korálöv vesz körül. Ezen törnek meg az Óceán végtelenségéből ér- kező hullámok. Minden hónapban egyszer egy kis hajó köti ki a szigetet, élelmiszert és né- hány, a mindennapi életben szükséges aprósá- gokat rak ki és aztán sietve távozik. Mert Ma- kogaynak nincsen jó híre, a leprások szigete ez s a hajók messze elkerülik.

Az angolok az itt fekvő egész szigetvilág valamennyi leprabeteget ide koncentrálták és a szigeten két kórházat is építettek. Makogayon hatszáz beteg él, azonkívül 11 francia apáca és négy orvos. A betegek, amennyiben nincsen ápolásra szükségük, a szigeten épült három kis faluban laknak. Ha valaki ezután olyan beteg lesz, hogy nem tud már magán segíteni, bevi- szik a kórházba, hogy ott haljon meg. A többi betegek dolgoznak, hogy könnyű munkával né- hány centet biztosítsanak maguknak.

Tizennégy különböző néphez tartoznak a betegek. Makogay szigetén a betegápoló szolgál- tatot kizárólag szerzetesnők végzik el, akiknek főnöknője Marie Suzanne, ma negyvenkétéves és több, mint húsz év óta él a szigeten. Fialat éveit a franciaországi Provencében élte le, szép volt, életvidám és nem is gondolt rá, hogy apáca legyen. S aztán egyszerre jött a belső átalaku- lás. Senki nem tudja, mi ment végbe Marie Suzanne lelkében. A maláj nyelveket kezdte tanulmányozni, mikor már néhány folyékonyan beszélt, azt kérte, vezényeljék ki a Távoll-Kelet- re. Olyan feladatot akart vállalni, amely egész életét betölti.

Felajánlották neki, hogy menjen Makogay- ra a leprások szigetére és az ajánlatot gon- dolkozás nélkül elfogadta.

Mikor a szigetre érkezett, a betegek föld- alatti barlangokba voltak elhelyezve. Kizáró- lag egy dologra vigyáztak velük kapcsolatban, hogy senki közülük el ne hagyassa a szigetet. Kórházról azonban szó sem lehetett. Marie Su- zanne nővér azonban azonnal erélyes munkába fogott. Addig ostromolta levelekkel az angol hatóságokat, míg azok végül is engedtek és törődni kezdtek a betegekkel. A lelkes szerze- tesnő vezetésével először az első kórházat, az- után a másodikat építették fel. Ugyancsak az ő vezetésével kezdődtek meg a falualapítások, míg végül azt is elérte, hogy szerszámokat hoztak a szigetre. Ezután a szerencsétlen szig- etlakókat vette rá, hosszas rábeszélés után, hogy dolgozni kezdjenek.

Tíz évvel a megérkezése után már Marie Suzanne nővér volt a sziget tulajdonképpeni vezetője. Idővel azután újabb betegápoló nővé- reket is hozott, akiket ő maga nevelt fel. Va- lamenyiüknek meg kell tanulni lovagolni. Mindegyik kap egy lovat s csak mikor már biz-

tosan ül a nyeregben, akkor kezdődik a tulaj- donképpeni munka.

Minden nap reggel négy órákor kezdődik a napirend.

A nővérek nyeregbe ülnek és így járják be az egymástól meglehetősen távolfekvő fal- vakat.

Minden nap meg kell látogatniuk az összes be- tegeket, hogy panaszait, kívánságait meg- hallgassák, a súlyos betegeket kórházba szál- lítottassák és a különböző készítményeket, ame- lyeket a még dolgozó betegek készítettek, ösz- szegyűjtsek és a központba hozzák. Maga Ma- rie Suzanne nővér is lovon járja be minden nap az egész szigetet. Este érkezik haza, ekkor át- veszi a kórházban a szolgálat egy részét. Egy angol gyarmati tisztviselő, aki néhány évvel e- zelőtt meglátogatta a szigetet, csodálkozással látta egyszer, hogy

két apáca vágatva lovagolt át az őserdön, útban védenek felé.

Elnevezte őket „amazon nővéreknek“ s ez a név rajtuk is maradt.

Ez az amazonszolgálat kitűnően bevált a szigeten, ahol semmi más közlekedési eszköz nem áll rendelkezésre. Természetesen egy ideig eltartott, amíg a bennszülöttek, a számukra is- meretlen lovakkal megbarátkoztak. A leprabe- tegeket amúgy is nehezen lehet kezelni, a tel- jes elzártság gyakran okoz rossz hangulatot és nem ritkán vezet felkelésre is. Egy ízben meg- történt, hogy néhány szerencselovag, aki az szig- eten koncessziót biztosított magának és azt követelte, hogy egyetlen táborba zárják össze a leprásokat. A betegek erre összefogtak és el- határozták, hogy a partra vonulnak, tiltá- kozásképpen az intézkedés ellen. És noha az angol hatóságok tíz ausztráliai rendőrt küldtek a szigetre, azok soha nem boldogultak volna a felbőszült betegekkel, ha vezetőjük szöbe nem elegendik a leprások kiűldetésével, akik azt mondták, hogy nem hajlandók az angolok- kal tárgyalni, ha azonban királynőjük azt mond- ja, hogy táborba menjenek, akkor megteszik. Nagy volt az angol rendőrök csodálkozása, ami- kor megtudták, hogy a „királynő“ nem más, mint Marie Suzanne testvér.

Ez év elején húsz év után először megy sza- badságra Marie Suzanne testvér és rövid időre hazautazott. Az újságíróknak ekkor nevetve mondomta: „Nem vagyok királynő, ezzel szem- ben minden vagyok. Kormányzó és bankár, a betegek kereskedelmi képviselője és védőszelle- me“. És mikor megkérdezték tőle, nem vágyó- dik-e az után, hogy otthon maradjon, ezt vá- laszolta: „Természetesen nem. Ebben az élet- ben utoljára jártam otthon s ez egyben búcsú is volt. Vissza kell mennem Makogayra. Ott várnak rám. Az emberek rendkívül boldogtala- nok volnának, ha nem jönnék és ezt mégsem tehetem meg velük.“

DÉLI HÍRLAP
 Bucurestiben minden újrágóközben **kapható**
 Kérje a DÉLI HÍRLAPOT

SPORTSEMÉNYEK

A kisebbségi egyesületek kezdeményezése a nemzetiségi arányszám törléséért

A bucarestij lapok foglalkoznak az erdélyi kisebbségi csapatok azon ellenkezdeményezésével, amelyet azon tervvel szemben indítottak el, hogy az ősi divíziós mérkőzéseken tiszteletben kell tartani a hat:öt arányú nemzetiségi elosztást, vagyis a csap-

patokban hat románnak és öt kisebbséginek szabad lenni. A bucarestij lapok szerint az ellenkezdeményezésnek nincsenek kilátásai a sikerre. A szövetségi bizottság a hónap végén ül össze, hogy határozzon a különböző divíziós kérdésekről.

Ez is „sport“...

Az itt következő tudósítást egy lapíróunktól vettük át. Lelkészlőjük, miután a benne foglaltaknak is van valami közük a „sport“-hoz.

Csütörtökön este Marseille-ben, hatalmas közönség előtt tartották meg a „Catch as catch can“ (avagy magyarul kecseszkecsken) azaz a szabadstílusú birkózás nehézsúlyú világbajnoki döntőjét. Szembenálló felek: az amerikai Ben Shermann és a magyar Sztán Károly.

A sporttudományokban műveletlen olvasó alkalmatlan nincs tisztában a kecseszkecsken-szó igazi jelentésével, azért hirtelen ideírjuk, hogy nevezett angol kifejezés értelme magyarra csak körülírásokkal és szószaporítással fordítható le, valahogy így: „Fogd, ahol éred“ — „Üsd, vágd — nem apád“ — „Csak a fejét, hogy ne sántuljon“ — „Szemet szemért, fogat, fogért“.

Hát Sztán Károly és Ben Shermann teljes erővel láttak a dologhoz. Körülbelül félórás lelkes küzdelem után a 112 kilós Ben Shermann, finom technikával, úgy ráugrott Sztán Károly szájára, hogy a világbajnok jelölt három fogát azonnal a porondra pökte.

A magyar „hústorony“ kissé rossz néven vette ellenfele fogását. Három fogát sorsukra bízva, felugrott és a „mellporok“, „flemmek“, „frászok“ és „döngők“ olyan adagjait porciózta Ben Shermann mester izomkötegeire, hogy a mérkőzést vezető bíró, akinek tisztje szerint e nemes sport lovagias szelleméért tiszteletbentartására kellett felügyelnie, elsápadt és vacogó fogaik közül csak ennyit nyögött: — De uraim!

Sztán mester épp azon fáradozott, hogy hüvelyujjával kitolja Shermann mester szemgolyóit. A bíró közbeszólására a rendkívül egészséges és ép lelket eláruló műveletet abbahagyta. Intett ellenfelenek és bírora mutatott. Ben Shermann kissé viszapóccintette szemgolyóit és — megérve a helyzet fordulását — bölintott.

Folytassuk?

Néhány pillanat múlva a bírót alaktalan, de vérző gombócként vitték le a szoritóból. S a két bajnokjelölt most teljesen egyéni, valóban szabadon választott stílusban folytatta a világbajnoki cím érdekében kezdeményezett társasjátékot.

Talán még most is potyolnak egymást, de a a manager közben rendőrként telefonált. Erős karhatalmi osztag szállt ki a nemes versengés színeire, de három rendőrt már kórházi ápolás alá vettek, mire a két hústornyot sikerült egymástól elkülöníteni...

A pontozás ezek után a marseille-i törvényszék tárgyalására marad.

V. I.

Profilk és amatőrök együtt játszhatnak Wimbledonban. A wimbledoni nemzetközi teniszbajnokságok sportbeli és anyagi sikere, mint ismeretes, nem a legfényesebb volt. Az angol hivatalos teniszkörökben most felmerült annak a gondolata, hogy jövőre az angol bajnokságokat nyíltá teszik, vagyis azokon úgy amatőr, mint profijátékosok indulhatnak. Az angol lapok ezt a tervet egyhangúlag helyesléssel fogadták és kiemelik azt, hogy az ilyen vegyes bajnokságok kétségkívül népszerűsíteni fogják a teniszsportot és egyben nagymértékben fogják emelni ezeknek a versenyeknek látogatottságát is.

DÉLI HÍRLAP
automa ta telefonzáma: 28-10

Sporthirek mindenfelől

Hétezer lei jutalmat kaptak az Unirea-Tricolor játékosai. Ismeretes, hogy az obori csapat vasárnapi győzelmével visszakerült a nemzeti bajnokság A) osztályába. A vezetőség a vasárnapi győzelemért fejenként hétezer lei jutalmat adott a játékosoknak.

Október 21 és 22-én kerül sor a román—magyar válogatott mérkőzésre. A magyar labdarúgó-sport élére új vezetőség került. Amikor ez a változás bekövetkezett, külföldi körökben arra gondoltak, hogy az új vezetőség módosítani fogja a magyar válogatott csapatok nemzetközi műsorát is. Ez azonban nem következik be, mert az előző vezetőség által lekötött mérkőzéseket az előre megállapított időpontban játsszák le. Így a román — magyar válogatott mérkőzésre október 21 és 22-én kerül sor, Bucarestben.

Védekezés a kánikula ellen

A hűsítő italok sör, málnaszörp, fagyalt, szódavíz korlátlan mennyiségben fogy

Az idén kissé elkésett a nyár, de most sietve pótolja a mulasztottakat. Néhány nap óta tikkasztó a hőség, amely még éjszaka sem enyhül és a dolgozó ember a nappali gyötrő hőség után éjszaka sem talál nyugodalmat. Az emberek aggdó arccal figyelik a hőmérőt, amelyben a higgyan érzést szalaga állandóan a negyven fok körül ingadozik. Aki csak teheti, az vagy a Bega már hűsnek sem mondható vízében keres védelmet a meleg ellen, vagy pedig vendéglőben, cukrászdában, kerthelyiségben nyeli a hűsítőket. Nem fontos az, hogy a hűsítők csak pillanatnyi lehűlést okoznak és utána még jobban érezhető a meleg. A tikkadt, kiszáradt torok nedvességet követel és a város lakossága főleg sörrel és fagyalttal igyekszik a meleget elviselhetővé tenni. Egy-egy meleg napon az ételek és italok hűtésére közel öt vagyon jég fogy el Temesvárott. A kávéházak, vendéglők, kerthelyiségek és cukrászok nagy mennyiségben vásárolják a jéget, de jócskán jut belőle a háztartásokra is. A temesvári jéggyárak egyelőre még bírják a fogyasztási

Asztali teniszmérkőzés Kisjenő-Erdőhegy. Kisjenőn az ottani egyesületek majdnem minden vasárnap asztali teniszversenyt rendeznek. Vasárnap a Református Ifjúsági Egyesület csapata játszott le visszavágó mérkőzést az Iparoskör együttesével. A Református Ifjúsági Egyesület csapata győzött 26:14 arányban. A versenyen a játékosok az alábbi helyezéseket érték el: Egyéni versenyen: 1. Szász (Ref. Ifj. Egyesület), 2. Szkalák (Iparoskör), 3. Varga (Iparoskör), 4. Kiss és Pálffy II. mindkettő Ref. Ifj. Egyesület. Páros mérkőzésen: 1. Szász-Pálffy II. (Ref. Ifj. Egyesület) 2. Kiss (Ref. Ifj. Egyesület), 3. Szkalák-Varga (Iparoskör). Itt említjük meg, hogy a Református Ifjúsági Egyesület Erdőhegy-Kisjenő legélelkebb egyesülete kézilabda csapat megszervezését tervezi. A napokban már ezen a téren is megdök működésüket.

A Gloria CFR még reméli, hogy bejut a divízióba. A galatii Gloria CFR csapata legutóbbi vereséget szenvedett az Unirea-Tricolor együttestől. A vezetőség és a csapat tagjai azonban veszítették el kedvüket, mert bíznak abban, hogy Murest legyőzik és a csapat csak bekerül a nemzeti bajnokság első osztályába. Ugyancsak nagy dőltetés uralkodik a Mures táborában is, mert ugyanazt remélik, mint a Gloria. A marosvásárhelyi csapatnak sokkal nagyobbak az esélyei, mert első mérkőzést Galatiban játszzák le, míg a másikat Marosvásárhelyen. Ez mindenesetre előnylen a Muresnek. (Lásd Ujpest, Ferencváros mérkőzést). Vasárnap kerül sor az első mérkőz

iramot, mert ha teljes erővel dolgoznak, hégon jeget is előállítanak naponta. A kávéházak, éttermek és vendéglők alig győzik ki azt a sok sört, amelyet móhon nyálnak a kasztó forróasztágtól szinte kábult vendégek. zél tízezer üveg sör és negyven hektoliter polt sör fogy el egy napon, de egy-egy forró sárnapon ez a mennyiség megduplázódik. Nyszerű forgalmat jelent a nagy meleg a szilgyarak számára is, mert körülbelül tízen ezer üveg szódavíz és két-három ezer üveg behűtött szörp fogy el egy napon. Ehhez hozzájárul az a rengeteg fagyalt, amely cukrászok szinte nem is tudnak elegendő mennyiséget előállítani. Megszámálhatatlan adag fogy el naponta a fagyaltból. A vízvizmü vizsgálattal is már maximális.

Amint láthatjuk, a nagy meleg nem a föld népének hozta meg az aratást, ha a vendéglősök és cukrászok, szódavízgyárak és jéggyárak számára is bő aratást jelent sok hűsítőből ezek számára kenyer lesz, ar sok szegény munkás családját is táplálja.

Rádió

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 20.

Bucuresti. 8.30: Hangverseny, torna, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények. 13.05: Hangverseny. 14.10: Rádió újság. 14.30: Hangverseny folytatása. 15.10: Aktualitások. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Művelődési aktualitások. 19.17: Hangverseny. 20: Előadás. 20.15: Hanglemezek. 21.00: Román énekek és táncok. 22: Rádió újság. 22.15: Tánccselezés. 22.45: Rádió újság. 23: Hangverseny. 23.30: Román műsor Németország számára.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Előadás. 13.10: Höfler Mária énekel. 13.40: Hírek. 14.30: Szalonzene. 15.30: Hírek. 17.15: Háztartási tanácsadó. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés. Hírek. 18: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 17.10: Előadás. 18.40: Cigányzene. 19.50: Az O. L. P. közleménye. 20.15: Hírek. 20.25: Katonazene. 20.40: Külügyi negyedóra. 21.10: A diadalmás ásó. Hangjáték. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Hanglemezek. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Cigányzene.

Budapest II. 20.30: Előadás. 21: Hírek. 21.20: Tánccselezés. 22: Előadás. 22.30: Hírek. 21.29: 22.55: Időjárásjelentés.

BÉNTÉK, JULIUS 21.

Bucuresti. 7: Hangverseny, torna, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, vizálásjelentés. 13.05: Hangverseny. 14.10: Idő újság. 14.30: Hangverseny folytatása. 15: Aktualitások. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Előadás. 19.17: Angol zene. 20.10: adás. 20.25: Zenekirályok. 20.55: Carmen, or. 23.45: Hírek francia, német és olasz nyelven.

Budapest I. 7.45: Ritmikus torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Előadás. 11.45: Felolvasás. 13.10: Szalonzene. 13.40: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.30: Hírek. 17.15: Diákfelőra. 17: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek olgák és magyar-országi nyelven. 18.10: II. sz. rész. csoport. 18.35: Előadás. 19: Hanglemezek. 19: Elbeszélés. 20.15: Hírek. 20.25: Egy óra vilg muzsika. 21.25: Sportközlemények. 21.35: adás. 22.10: Közvetítés a Deák-téri evangé templomból. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Tánccselezés. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Cigányzene.

Budapest II. 20.30: Előadás. 21: Hírek. 21: Részletek Verdi Trubadur c. operájából. 22: Sz kombinációk. 22.30: Időjárásjelentés.

Tizenkét adótisztviselő ellen folytatott vizsgálat eredménye az oravicai ügyészségen

A temesvári kerületi pénzügyi felügyelőség hosszabb ideig tartó alapos vizsgálat után ezerkétszáz oldalból álló iratcsomót nyújtott át az oravicai ügyészségnek. Ebben az iratcsomóban Krassómege különböző községeinek tizenkét adótisztviselőjéről azt állítják, hogy súlyos szabálytalanságokat követtek el az állam kárára. A tizenkét tisztviselő, akiket az ügyészségi eljárás befejezéséig állásuktól felfüggesztettek, a következők: Stan Marin és Lazaroi Constantin nagyzerenci, Constantin Pavel rescai,

Caplescu Ioan tarovai, Popescu Chirdeiodan volt tarovai adótisztviselők, Secusan Aurel berovai községi tisztviselő, Brancuza A. volt adóügynök, aki időközben meghalt, Mircea Constantin, Gasca Pavel, Sincu Atanasie, és Ionita Gheorghe pénzügyi tisztviselők. A kerületi pénzügyi felügyelőség eljárása megnyugtató benyomást keltett a lakosság körében. A krassómegyei adóhivatalok adóbehajtási műveleteinek öt évre visszamenőleg való ellenőrzésére külön bizottságot alakítottak.

Lebrun elnök Belgiumban

Párisból jelentik: Lebrun, a francia köztársaság elnöke, ma délelőtt egy kiállítás megtekintésére Liegebe érkezett. A köztársasági elnököt a pályavaron Lipót belga király fogadta, majd a kiállítás megtekintése után a király villásreggelit adott a köztársasági elnök tiszteletére. Lebrun elnök ma este visszatér Párisba.

Augusztus 6-án Anglia legnagyobb csatahajóját bocsátják vízre

Londonból jelentik: Az angol király és királyné augusztus elején megszemlélik az angol védelmi hajóhad egységeit, majd pedig augusztus 6-án részt vesznek Anglia leghatalmasabb csatahajójának vízrebocsátási ünnepségén.

Augusztus 4-ig elnapolták az angol alsóházat

Londonból jelentik: Az angol alsóházban Chamberlain bejelentette, hogy a moszkvai francia és angol nagykövét hétfőn ismét tanácskoztak Molotov és az erről küldött jelentést most tanulmányozza az angol kormány a francia kormánnyal folytatott tanácskozás során.

Bejelentette még Chamberlain, hogy az alsó augusztus 4-ikéig elnapolja üléseit. Sir Archibald Sinclair tiltakozta a képviselőház elnapolása ellen. Indokul azt hozta fel, hogy

a jelenlegi nemzetközi helyzet nem enged meg ilyent.

Végül is a Ház a miniszterelnök ügyrendi javaslata 206 szavazattal 147 ellenében elfogadta.

Kéjgyilkossági kísérlet Budapesten

Budapestről jelentik: Szerdán délután Hidegkúti-úton egy fiatal leány véres testére láttak a járőrelők. A leányt, akinek neve Maria, beszállították az Újszentjános kórházba. Kihallgatása során elmondotta, hogy szel reggel kirándulásra ment egy Hrindi Károly nevű férfivel. A napot kellemesen eltöltött majd ebéd után egy fa alá telepedtek le. A leány szerint mindössze kombiné volt rajta mikor Hrindi Károly kalapaccsal fején sújtotta és egy késsel felmetszette a combját. A rejtőszögletben megölték a leányt. A rejtőszögletben megölték a leányt. A rejtőszögletben megölték a leányt.

LEGUJABB

Hitlernek nem volt ideje Hacha elnök kihallgatására

Hiába utazott az elnök Berchtesgadenbe

Londonból jelentik: A Daily Telegraph cikke szerint Hacha elnök azon kísérlete, hogy Berchtesgadenben Hitler birodalmi vezér elé kerüljön, kudarcot vallott. Hacha a hét elején elutazott Berchtesgadenbe és ott több, mint egy napot várt anélkül, hogy bejuthatott volna a birodalmi vezérhez. Másnap közölte az elnökkel, hogy Hitlernek nincs ideje fogadni őt. Hacha jelentést akart tenni a protektorátus területéről és bizonyos kérdéseket orvoslást szeretett volna kérni. A lap szerint Hacha tekintélye úgy a csehekénél, mint a németeknél, nagy mértékben alászállott.

Háboru esetén spanyol önkéntesek fognak a tengelyhatalmak oldalán harcolni

Londonból jelentik: Ciano olasz külügyminiszter spanyolországi útjával kapcsolatban a Daily Express úgy értesül, hogy katonai szövetség ugyan nem jött létre Spanyolország, Olaszország és Németország között, de Franco hajlandóan mutatkozott egy baráti szerződés megkötésére, amelyet az ősszel írnának alá Franco római útja alkalmából. A barátsági szer-

ződés egy bizalmas záradékot tartalmazna, a mely szerint Spanyolország fegyveres konfliktus esetén megőrizné ugyan semlegességét, de messzemenő támogatást biztosítana a tengelyhatalmak számára. A német és olasz bűvárhajók támaszpontokként használhatnák fel a spanyol kikötőket és spanyol önkéntesek harcolnának a tengelyhatalmak oldalán.

Ironsíde a lengyel köztársasági elnöknel

Varsóból jelentik: Moscicki lengyel köztársasági elnök szerdán délelőtt kihallgatáson fogadta Ironsíde tábornokot, az angol tengerentúli haderő főparancsnokát. Ezt követően villásreggelit adott

a tábornok tiszteletére, amelyen megjelent Rydz Smigly tábornagy, a lengyel hadügyminiszter, a lengyel hadsereg vezérkari főnöke, valamint Beck külügyminiszter.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet, alapján apróhirdetési áraink a következők: Állástkeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fűrészek, gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés nem közölhető. Házasság szavankint öt leu. minden más rovathoz szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket két felvezet I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata 1. O. Bratianu 8. Kerület: Tamás-trafik, Piata Badea Cartan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-trafik, Piata Lahovari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nögrády-trafik, (TI volt mellett). Olariu-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45-06. — Víttek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45-13.

Állást keres

Villany motorok és bármilyen villany háztartási cikkek javítását olcsón vállalom. Telefon: 29-35. 1157

Lakás

Bútorozott szoba folyóvízzel, fürdőszoba használatlalt augusztus 1-től kiadó. III. Str. General Mosoiu 7, a kis Doja-parfé közelében. 1053

Kétszobás, vagy egy nagy szobás lakás kerestetik, csakis a Belvárosban. Címeket „Pontos fizető” jellegére a kiadóba kérem. 1408

Egyszobás modern lakást, Belvárosi kertes negyedben bére keresek. Telefon: 28-10. 1070

Kétszobás modern lakás IV., Duca utca 23 szám alatti bérbeadó. Felvilágosítást: Telefon 28-49 és 11-53. 1155

Kétszobás belvárosi lakást, lehetőleg kerttel (lehet magas szuterén is) azonnalra keresek. Cím a kiadóban. 1069

Kétszobás modern lakás, cselédszobával új villában kiadó, (ugyanott I bútorozott szoba, esetleg bútor nélkül is.) II. Str. Ofcea 10/a. 1154

Adás-vétel

Hordók és kádak elsőrendű minőségben minden nagyságban rakítottak. Ászokhordók speciális előállításra. Fagylalt korzevátörök gyári árak mellett kaphatók. Appeltauer hordógyár, Timisoara IV., Str. Fröbl 5. Telefon: 43-46. 556

Gárdanob-szelekrényt megvételre keresek. Timis I., Piata Bratianu 3. 2041

Eladó használt, de jókarban lévő sport gyermekkosci és egy gyermekágy. Megtekinthetők délelőtt 10-13 óra és délután 5-7 óra között. IV., Str. Miron Costin 4. földszint balra. 2090

Eladó olajfestmények, rádióalkatrészek IV., Str. Bolinteanu 14. 2033

Egy ajtó jégszelekrény megvételre kerestetik. Timis nyomda I., Piata Bratianu 3. 1054

Barack 6 és 8 leiert kézzel szedve, befőzéshez kapható. Timisoara I., Langata T. M. T. Str. Cernauti 18. szám. 1068

Hirdessen a Déli Hírlap-ban

Vérszegénység, lábadozók, női bajok, méhgyulladás, állandó vérzéseknél:

Baile Lipova (Lippafüredre)

gyógyforrásai csodás hatással bírnak.